

Streszczenie popularnonaukowe projektu

Cel projektu

Niedawne doświadczenie społecznej izolacji rozbudziło debaty na temat roli technologii w ludzkich relacjach, w sytuacji gdy zachowanie dystansu staje się koniecznością, a nie wyborem. Debata objęta została przede wszystkim relacje miłosne (romantyczne i platoniczne), które coraz częściej zdają się na pośrednictwo urządzeń medialnych, również ze względu na zmieniający się charakter komunikacji przy zawrotnie szybkim postępie technologicznym. Postęp ten sprawia, że nowe media stają się nie tylko bardziej „inteligentne”, lecz także bardziej „czułe”, ze względu na ich przysposobienie do emocjonalnej interakcji z człowiekiem. Przyglądając się praktykom wyrosłym w dobie tzw. afektywnych mediów oraz urządzeniom służącym do transmisji emocji oraz doświadczeń somatycznych związanych z miłością, czy wreszcie technologicznym podmiotom służącym do emocjonalnej interakcji z człowiekiem (jak roboty towarzysze), niniejszy projekt pragnie opisać nowe kultury emocjonalne i ich wpływ na rozumienie relacji i uczuć miłosnych. Przede wszystkim pragnie skupić się na roli afektywnego programowania urządzeń, twierdząc, iż te urządzenia nie są wyłącznie pośrednikami w ludzkich interakcjach ale ich aktywnymi uczestnikami. Dotyczy to szczególnie sytuacji ludzkiego zaangażowania się w relacje z podmiotem technologicznym, czego przykładem są chociażby hybrydyczne małżeństwa. Czy oznacza to zmianę kultur miłosnych człowieka, czy raczej ich reinterpretację na nowe środowisko technosfery?

Opis badań

Projekt wpisuje się w trwającą od lat debatę na temat relacji ludzi i technologii, jednak realizuje ją w mało popularnej perspektywie studiów nad miłością. W swoim oglądzie, umocowanym na kulturowo zorientowanej teorii posthumanistycznej, podejmuje przekonanie, iż miłość nie jest i nigdy nie była zjawiskiem „naturalnym”, ale od zawsze podlegała różnym technologiom i technikom, które generując miłosne kody komunikacyjne, wytwarzały określone praktyki i zachowania emocjonalne oraz społeczne. Projekt będzie przywoływał te kody i analizował ich funkcjonowanie w nowym środowisku miłosnym z uwzględnieniem emocjonalnego potencjału urządzeń technologicznych i roli ich afektywnych predyspozycji dla formowania się uczuć, stanów emocjonalnych i standardów relacji miłosnych. Jednocześnie będzie próbował odpowiedzieć na pytanie: czy i w jakim stopniu technologie staną się nieodłączną częścią relacji emocjonalnych i jak wpłyną na rolę uczuć i emocji w kulturze.

Powód podjęcia badań

Uczestnictwo technologii w kulturach emocjonalnych człowieka to jedno z czołowych zagadnień współczesnego rozwoju technologicznego, zwłaszcza w zakresie sztucznej inteligencji. Liczne eksperymenty w obrębie emocjonalności urządzeń technologicznych (jak projekt „Kochające AI”) skłaniają do głębokiego namysłu i prognozowania pod kątem wpływów takich urządzeń na relacje międzyludzkie i ludzkie systemy uczuć. Istnieje ogromna potrzeba badań kulturoznawczych w tym temacie, gdyż to one mogą oszacować szerokie skutki i trajektorie procesów związanych z afektywnym projektowaniem. Chodzi szczególnie o badania nad relacjami ludzi z podmiotami technologicznymi, które wykraczają poza ujęcia transhumanistyczne, a także badania nad problemem naturalizacji podmiotów technologicznych, które uwzględnią udział afektywnych mediów w kształtowaniu nowych systemów emocjonalnych i kultury uczuć.

Wyniki

Wyniki badań zostaną przedstawione w monografii autorskiej zatytułowanej *Love in Contemporary Technoculture*, której wstępny projekt (tzw. „book proposal) objęty jest już kontraktem z Cambridge University Press (wydawnictwo z Poziomu II listy ministerialnej), oraz w artykułach naukowych (maksymalnie dwóch) w recenzowanych czasopismach.